

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

sov a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 88. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 :
Negyedévre ———— 6 :
Egy hóra ———— 2 :
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, április 17.

Kulturális haladásunk.

Nagybecskerek, április 17.

(F.) Nagyon helyesen és lendületesen mondotta Wlassics Gyula legutóbbi nagy-szabású beszédében, hogy nekünk összetartásra és erőre van szükségünk, miután megelőzőleg a legszebb beszédnél is éke-szebben szóló tettek és eredmények előadá-sával és ezekre alapított további tervek ki-fejtésével föltárta tevékenységének mű-helyét, melyben, miként ezúttal újból lát-tuk és ugyyszólván napról-napra észleljük, a nemzeti erő tömörítésének kulturális munkája serényen és tervszerűen folyik.

Wlassics Gyula a közoktatásügy min-den ágában tervszerű egyöntetiséggel építi ki a nemzeti állam kialakulásának kultu-rális alapjait. Tagadhatatlan, hogy a nem-zeti erő legerősebb gyökere csakis a mindig éltető kultúra talajában lelheti igazi alap-ját s azért Wlassics Gyula igen helyesen fogja fel hivatását, midőn a magyarság s a nemzeti szellem színvonalát minden téren a kultúra eszközeivel igyekszik magasabbra emelni.

Ennek az épp oly becsületes, mint őszinte nyíltsággal bevallott célnak szolgál Wlassics Gyulának minden intézkedése nemcsak, hanem egyúttal lehetőleg ellen-súlyozni igyekszik minden evvel ellentétes irányzatot, amely a felekezeti villongás és gyűlölködés széthúzó tendenciáit juttatná érvényre.

E munkájában a kultuszminiszternek nincs oka rejtőzködni vagy titkolódnia, mert hisz amit tesz és alkot, az a tudomá-ny és a műveltség békés eszközeinek alkalmazása, amely mindenütt csak áldást és hasznot eredményezhet.

Wlassics Gyulának hét esztendő óta tartó miniszteri tevékenysége a kemény, szakadatlan munkának, sokoldalú tevékeny-ségnek és az üdvös eredmények korszaka.

Az eddigi program folytatását és ki-egészítését látjuk legutóbbi fejtegetéseiben s azért azok iránt bizalommal viseltetik az egész ország közvéleménye, amely Wlassics Gyulát örömmel tiszteli kulturális haladá-sunk vezérszerepében.

Torontálvármegye 1901-ben.

(A közig. bizottság évi jelentése.)

Nagybecskerek, április 17

II.

Közgazdasági ügyek.

Ujabb közgazdasági törvényeink bevállnak, bár nem tagadható, hogy azoknak egyes intéz-kedései a mindennapi élet gyakorlatában kellőkép-nem alkalmazhatók, vagy alkalmazásuk nem éri el az eredményt, mely céloztatik; a gyakorlati élet tapasztalatai meg fogják mutatni, hogy hol igényelnek azok változtatást. Ilyen a szövetkezeti pénztárokról szóló törvény, mely utóbbi sehogy se képes épen a munkások, de még a munkaadók körében sem rokonszenvre találni. Bár mindenki legjobb indulattal viselkedik ezen humanisztikus intézmény iránt: ilyen a telepítési törvény, mely szintén nem termé meg a tőle várt eredményt.

Vármegyénk termő területét, sem állatállomá-nyát ez évben nem károsította valamely fel-jegyezhető csapás, mindannak dacára az összes mezőgazdasági termények hozama jóval a közép-en alul maradt; kivéve tengerit, mely bőven termelt s csakis ezen körülménynek köszönhető, hogy nagyobb mérvű segélyezésre nem szorult a kisbirtokos nép osztály. A változatosabb gazda-sági rendszer behozatala mellett buzgólkodó gazdasági egyetünk fáradozásai meddő munka, mert hiányzik az ezt befolyásoló mezőgazda-sággal kapcsolatos ipar, mely a mai viszonyok mellett magából a mezőgazdasággal foglalkozók szövetkezése vagy társulásából nem is jöhet létre. Ezeket egyelőre csakis a kormány támogatása mel-lett lehet létesíteni; nézetem szerint itt a késle-kedésben is már veszély van. Ilyen lenne főképp egy cukorgyár, vagy több alkalmas ponton fel-állított kenderkikészítő gyár, cirokszakál fel-dolgozó gyár, vagy legalább beváltó raktár; szivesen termelik ezen cikkeket kistermelőink, de termé-nyeiknek nincs állandó megbízható piaca, valamint a komlótermelést a méltányos, illetve kedvezmé-nyes áron beszerezhető karok, ugymint értéke-sítését állami befolyás által elősegíteni, annál is inkább, mert az alföldről kiszorított a mező-gazdasági szeszgyár ipara, és szálló tele-pítés itteni rohamos fejlesztésének gát vetették a felvidék, homok és hegyvidék államilag támo-gatott előnyére; egyetlen a tejszövetkezetek, mely-lyek a németajku lakosságnál terjedésnek örvend, baromfiévelés és tojásértékesítéssel egybekötve, de itt is tapasztalható némi tartózkodás, mely, a vasuti szállítások, bélyeg és mérlegelési illetékek-ben kifejtett összegek, jövedelmezőségüket tete-mesen apasztják. Mennyire fontos szerepet játszik ez épen a kisbirtokosok megélhetésé-ben, azt kis bepillantással azon községekben, hoi ez már pár éve csak fennáll, az állat-

állomány javulása, a mellékterményként meg-maradt trágya által jobb termő erőbe helyezett talaj, nagyobbmérvű takarmánytermelés stb. mennyire közrehatnak a célszerűbb gazdálkodásra.

A szövetkezeti ügy lassan tért foglal, bár ez eddig csak személyes hitelt igyekezett kielégíteni, de sokkal fontosabb nemzetgazdasági már elődáz-hatlan funkciót teljesítene, ha hosszú lejáratu járadék-kölesönökkel állhatna a kisgazdák segít-ségére, ezek kamatfizetés ideje is inkább alkalmazkodhat a föld jövedelmezőségének idejéhez; a folytonos egymásérti jótállás, mint lejáratu idők pontos betartása nemcsak idővesztőség, de sokszor pénzzavarba hozza a kisgazdát.

Gazdasági egyesületünk téli tanfolyamok tartása, mint előadások, háziipar tanítása által igyekszik az okszerű gazdálkodás gyakorlati s alapelveit megismertetni, mint a mezei munkák-tól felmaradt tetemes kihasználódó időnek hasznosítására, mindez igen lassan foglal tért, mert mint már többször voltam bátor jelentéseim-ben hangoztatni, a községi iskolákban kellene alapját megadni, hogy az magával a gyermekkel nőljön fel, mert csak így lesz ennek tudása előtte is közsétség.

Munkáskéz van elég, leginkább bizonyítja ezt néhány nagyobb, illetve nagy uradalmak intenzív művelése, hogy azok sohase szorulnak idegen munkásra.

Állattenyésztésünk a kitünően bevállott állat-tenyésztési felügyelői intézmény és az állam által a tenyészállatok beszerzésénél nyújtott kedvez-ményeknek következtén örvendően halad, ugy hogy már számtalan községben lehet fajmarha-tenyésztést látni, míg ez évek előtte valóságos siralmas képet mutatott.

Lótenyésztésünknel fölötté szűkséggé vált már, hogy tenyészkeretek intézménye behozassék, mert így össze-vissza megy a tenyésztés és ezzel nem előre, hanem vissza fejlődik; különös tekin-tettel kellene már most lenni arra, hogy ahol más tájfajta tenyészési telep létesítettett, ennek a környékére, az állomásokra, ugy mint a községek-nek kedvezményes áron eladandó menek csakis a tájfajtának megfelelő fajmén adassék vagy engedélyeztessék.

Sertésállományunk a lefolyt évben sokkal kevesebbet szenvedett a vészitől, igen szépen megszaporodtak ismét a községi csürhék.

Juhállomány mindinkább apad, a községi közlegelők felosztása leginkább befolyásolja, mi-után ezek gvajja és husa, teje leginkább helyi fogyasztásra szorított, így nem az árak esése befolyásolta azt.

Községi közlegelők felosztását minden ren-delkezésre álló módon meg kell akadályozni, mert ez-zel épen a legszegényebb házaszellér lakosság szájából vétetik ki a mindennapi kenyér; a meg-lévő legelők rendszeresebb kezelése és kihasználása

A „TORONTÁL“ tárcája.

Molly kalandja.

A bolondos, szőke Gerhard főhadnagynak az a gondolata támadt, hogy magával viszi egyik messzeeső garnizonba, ahol egy kis dolga akadt, Mollyt.

Molly büszkén emlegette az öltözöben:

— Elmegyek utazni a főhadnaggyal.

Az orfeum pillangói között ez a hír nagy feltűnést keltett. Ette őket az irigység.

— Olyan hőbortos, jó gyerek ez a Gerhard, hogy még el is veszi feleségül — mondotta az egyik, a min azután a többiek elkezdtek éktelenül kacagni.

A kis Molly sirni szeretett volna e tréfa miatt, holott máskor a férfiak legotrombább megjegyzéseire is mosolyog . . .

Az irigy énekesnők azonban utóvégre is kénytelenek voltak meggyőződni róla, hogy Molly elutazott a főhadnaggyal. A leánynak letszett ez a különös helyzet. A legártatlanabb arccal ült az első osztályu kupében és nevetni szeretett volna mindig, mikor elegáns urak udvariasan köszöntöttek neki, ha fel vagy le-szállottak és segítségére siettek, ha csak a legki-sebb óhaját is észrevették.

Igaz, hogy voltak olyanok is, akik fürkésző tekintettel néztek a párra, de Mollynak ájtatos

arca és Gerhard főhadnagynak egy merész tekintete eloszlatták a kételyeket.

Molly arcán néha egy-egy mosoly vonult át. Ilyenkor Gerhard főhadnagy is mosolygott. A leány ugyanis a felett tépelődött, hogy ugyan mit gondolnak ő róluk az utasok? Bizonyára azt hiszik, hogy Gerhard főhadnagynak a felesége.

És ettől a gondolattól nem is tudott szabadulni Molly.

Megérkeztek. A szállóban a portás udvariasan hajlongott előttük. A pincér pedig tisztelet-tesen mondotta:

— Kezeit esőkolom, nagyságos asszonyom. Molly pedig csak mosolygott. Milyen szép dolog az, ha a nő egy esinos főhadnagynak a felesége. Most ugyan nem az, csak annak hiszik és máris egészen másképp bánnak vele.

Este lementek az étterembe; tele volt vendéggel. Az egyik nagyobb asztalnál ült két tiszt. A mint észrevették, hogy a főhadnagy helyet keres magának és Mollynak, rögtön meghívták őket az asztalukhoz.

Gerhard főhadnagy kissé zavarban volt. Nagyon kellemetlennek találta a helyzetet, de nem lehetett már szabadulniok. Bátorltalan hang-on mondá:

— Nőm!

— Hauptmann Schiffer.

— Oberlieutenant Gnidkovszky.

Mollynak két oreáján csak egy égett a pir. Gnidkovszky főhadnagy oda sugta a kapi-tányknak:

— Valószínűleg nászuton vannak.

A kapitány nagyon beszédes ember volt és nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze:

— Hány hét óta házasok?

Molly Gerhardra nézett, ez meg viszont Mollyra. Egyik nagyobb zavarban volt, mint a másik. A főhadnagy szórakozottan felelte:

Ugyebár, néhány hete már, édesem?

Molly helybenhagyta a felvilágosítást.

— Csak négy hete . . .

Az étteremben szót a zene, a szivarok füstje szállott felfelé . . . a poharak összecsen-gtek . . . Molly elmerengett. Édes boldog nyu-galom töltötte el a szívét: Sohasem érzett ilyen-félét. Mindig azt hitte, hogy a férfiak mind durvák, szemtelenek. Legalább ott az orfeum-ban sohasem látta őket ilyeneknek, mint a mi-lyenek a Hauptmann Schiffer és az Oberlieutenant Gnidkovszky. Milyen finom, uri emberek ezek!

Mollynak eszébe jutott, hogy volt már idő, mikor szintén így bántak vele, mikor nem csip-kedték az arcát, nem mondtak előtte szem-telen vicceket. Akkor volt ez, amikor még otthon volt atyja házában. Kereskedésük volt. A segé-dek, inasok mind kisasszonyok hívták, egy sem merészelté odakiáltani neki:

— Te Molly!

De azóta sok minden történt. Valamelyik

mindenkor a viszonyok és talajhoz mérten alkotott kötelező szabályrendelettel megállapítandó. Közlekedési állapotunk türethetők, ezek különösen a közutak fejlesztését s gyorsabb ütemben való elkészítését, a nagy terhek árán létesített vasúthálózatunk jobb kihasználása is felelő kivánatosá teszi.

Nem mulaszthatjuk el, hogy a már minden évi jelentésünk kapcsán sürgetett ügyeket itt ismét felemlítsük; mindezek olyanok, melyek közgazdasági fejlődésünk előbbvitelét hátráltatják s az igazság s méltányosság elvének nem felelnek meg.

Igy a II. osztályu kereseti adó eltörlése épen a törpebirtokosok és munkásnép érdekében kívánatos.

Bor- és sörfogyasztási adók méltányosabb elosztása, a közönséges bor, must, sör értékéhez képest magas adókkal terheltetnek.

Közégségi pótdadó teherviselésében csatolt puszták s uradalmak csak fele adójukkal kötelezvék.

Felügyelet.

A közigazgatási bizottság által 1901. évben tartott összes üléseiben elnökölt a főispán.

A közigazgatási bizottság választott tagjaival szemben az 1876. évi VI. t.-e. 77. §-a nem volt alkalmazható 1901. évben.

a) Rendbíróság alkalmaztatott törvényhatósági tisztviselő ellen 20 esetben.

b) Közégségi közeg ellen 226 esetben.

A rendbűntetések összege:

törvényhatósági	389	kor.	—	fill.
1901. évben közégségi közeg	4807	"	76	"
összesen	5196	"	76	"
törvényhatósági	378	"	16	"
ebből befolyt közégségi közeg	4333	"	76	"
összesen	4711	"	92	"
hátralék	484	"	84	"

A lefolyt 1901. évben fegyelmi eljárás indított:

a) Állami tisztviselő ellen hivatalból 5, törvényhatósági tisztviselő ellen hivatalból 8, magánpanasz folytán 17, közégségi közeg ellen hivatalból 70, magánpanasz folytán 73.

b) A lefolyt 1901. évben folyamatban volt fegyelmi ügyekről:

Elintéztetett 72 drb, folyamatban van 101 drb, maradt 103 drb.

Az iparkiallitás.

— április 17.

A nagybecskereki iparkiallitás harmadik csoportja Steinitzer Géza csoportelnök elnöklése alatt tegnap délután tartott ülésében megalkulván, megválasztotta Kis Arnold urat jegyzőjéül és a nagybizottság által már korábban megjelölt előadókon kívül még egynehány agilis fiatal embert választott meg működő előadónak.

Az előadókra vár a megrendelések gyűjtésének fontos feladata. Ezen ténykedésük tapintatos és helyes megoldásától függvén a kiállítás sikere, a követendő eljárás tüzetes megbeszélése végett a harmadik csoport összes előadói vasárnap f. hó 20-án délelőtt 11 órakor a torontál-

megyei takaré- és hitelbank helyiségeiben értekezletet tartanak.

A megrendelések megkönnyítésére folytatólag közöljük az iparosok névsorát:

Puskaműves: Broschko Ede.

Rézművesek: Hie Mátyás és Popovits György.

Bognárok: Halász Mihály, Engl Péter, Eck Jakab, Eck Péter, Szabó György, Schieber Mihály, Szubotin Joca, Péter Ferenc, Péter Pál, Prodanov Obrad, Navare Sándor, Larvet Sándor, Kozlovacski András, Kortye József, Adamovits Illia, Baráth János, Beretka József, Bergkessel János, Czveánov Tóma.

Kárpitosok: Andel Jaroszlav, Nack Sámuel, Keksz Henrik, ifj. Keksz Sebestyén, Meleghi Géza, Prikl János, Markovits Lipót.

Esztergályosok: Homa Kálmán és Schmidt József.

Címfestők: Goigner József és Gintner József.

Szobafestők: Buehbinder Izidor, Schwarz István, Plener József, Spitz Sándor, Havlicsek Károly, Koeth Sebestyén, Bukovác Pál, Nikerke Ferenc, Watzek Gyula és Siehermann József.

Mázolók: Herodek János, Turna Ferenc, Boits János és Gross Miksa.

Fésűsök: Krizsanits György, Schlagetter Jakab, Szoszner Sándorné.

Könyvkötők: Schneider Lajos, Schenk Jakab, Ambrózy Ede és István és Pleitz Fer. Pál.

Kőfaragók: Tunner Alajos és Bassó Angeló.

Cementgyártók: özv. Guttman Jakabné, Kremer Fülöp és Schubert István.

Segédjegyzők nyilatkozata.

A következők közlésére kérik fel lapunkat:

A „Nagybecskereki Hírlap“ folyó évi 76-ik számában „Közégségi aljegyzők“ címen egy közlemény jelent meg, mely minden józan gondolkodásu egyén előtt megbotránkoztató, de a segédjegyzők karára nézve sértő és lealacsonyító és bár két társunk már igen szépen felelt, mi sem hagyhatjuk szó nélkül. Ennek előre becsátása után, hogy mi a cikkiróban egy. a jegyzői karra, illetve segédjegyzői karra nézve teljesen ártalmatlan, de elkésereedett ellenséget látunk, aki a cikkben felsorolt állításait vagy a légből, vagy téves információból szedte, aki előtt a közégségi közigazgatás egy teljesen ismeretlen sötét világ, áttérünk cikkének egyes pontjaira.

Nagy kegyesen elismeri cikkirő, hogy a közégségi közigazgatási teendők nagyon megszorodtak s ez az egy állítása, ami a valóságnak megfelelő, s ennek elismeréseért valóban hálás köszönetet mondunk.

Ezen valóban szép elismerő állítását azonban mindjárt lerontja azon állításával, hogy a teendők elvégzése nagyon meg van könnyítve a sajtó, litográfia, telefon és betűző által. Hát, tisztelt cikkirő ur, ezen állításának valódiságát kétségbe merjük vonni. A sajtó mit segít a szegény aljegyzők munkáján? azt veszi talán a nagy segítségnek, hogy a nyomtatványt elkészíti? vagy az a segítség, hogy a „Torontál“ Hivatalos mellékletében jelennek meg rendeletek? Hisz a jegyző jelentései nem jelennek meg a „Hivatalos Melléklet“-ben, azokat bizony, igen tisztelt

cikkirő ur, az aljegyző és jegyző körmőli le. A litográfia pedig hány községsben van meg? Bizony nagyon kevésben és ahol meg is van, nem igen használhatják, hisz a jelentéseket nem lehet litografizálni, miután mind más és más tárgyról szól. Valami kis könnyítés, igaz, a telefon, de nem oly nagymérvű, mint talán a cikkirő gondolja, mert dacára a telefont, a legkisebb jelentést is írásba kell foglalni és a hatóságokhoz beterjeszteni. Ami a betűzőt illeti, arról nem is szólnék, mert az egy nagy „semmi.“

Nem tudjuk, a tisztelt cikkirő ur, mely község jegyzői irodájából szedte azon információját, hogy manapság a kézzel írott akta a ritkaságok közé tartozik, de ezen információja téves. A szolgabírósgoknál, pénzügyigazgatóságoknál s más ily nagyobb hivatalokban igaz, hogy a körrendeletek sokszorosítására litografiát, sőt, Isten bocsáss, még írógépet is használnak, de jegyzői irodában vajmi kevés helyen van ilyen pokolgép. És azt hiszi, még ha volna is, ez használna nekünk valamit? Semmit! A konceptust akkor is meg kellene csinálnunk és az írógépen lekopogtatni, hacsak a kisbíró fel nem használók arra, ami pedig talán mégsem oly könnyű.

Azt mondja a cikkirő, hogy kevés szellemi és fizikai erő kell a munka elvégzésére, mert az egész gyári munka és hogy a „gépek és gyárak működése rendszeren a személyzet apasztását, a munkaerő megtakarítását idézi elő.“ Ezen állítását a tisztelt cikkirő ur ugylátszik valami nemzetgazdaságtani tankönyvből szedhetné és itt rosszul alkalmazta, mert hivatalgyárral egy kategóriába helyezni abszurdum és bocsánatot kérünk, de a község ügyeit lelkiismeretesen elintézni talán mégsem gyári munka, kell ott szellemi erő is, kell ott gondolkodni is, talán még valamivel többet, mint a tisztelt cikkirő ur teszi.

Ami az irnokkal való összehasonlítást illeti, az előttünk oly gyermekes és alacsony gondolkodás, melyről egyáltalában nem is érdemes szólni. Mert hogy még a legrosszabb segéd többet tud, mint a kezdő inas, az bizonyos. Az pedig határozottan neveléses állítás, hogy az irnok mindig ambiciózusabb, mint a segédjegyző. Higgye el, tisztelt cikkirő ur, hogy az „aljegyzők“ helyzete nem oly fényes, hogy azoknak előmenetelre ne volna szükségük. Ugylátszik csak a címet irigylte meg, mert csak azt hánytorgatja fel. No pedig, mondhatjuk, nincs mit irigyelnie rajta. Egy fiatal, ambiciózus ember elvégez nyolc gimnáziumot, egy évig mint irnok gyakornokoskodik, egy évi tanfolyamot végez, utána ismét 3—10 évig irnokoskodik s akkor sok utánjárással megválasztják valahol „aljegyző urnak.“ Azt hiszi, hogy a sorsa javult? Dehogy! Fizetése ugyanaz, mint ami volt irnok korában s miután már megunt a koresmai életet, megházasodik s most már feleséget és esetleg gyermeket is eltartani ugyanabból a fizetésből, melyből előbb egyedül élt, ez nem mondható javuló állapotnak.

Szellemi és fizikai erejét az örökös munkában tönkre teszi, s mi a jutalma? Az, hogy vannak emberek, a kik irigylnek. Oh, boldog segédjegyzők! Örüljünk, mert akadt ember, aki irigylet bennünket!

Hivatkozik a cikk írója, hogy az irnok már reggel 6 órakor megy hivatalba és ott van este 8—9 óráig. Hol van, kérem, erre rendelet, mely így állapítja meg a hivatalos órát? Olyant mi nem ismerünk és ki tehet arról, hogy a 2—4 elemi osztályt végzett közégségi irnok másolási munkáját a rendes hivatalos órák alatt nem tudja elvégezni. Már azt a sajnos tény talán a cikkirő ur sem vonhatja kétségbe, hogy a közégségi irnoki kar, kivéve a jegyzői pályára készülő gyakornokokat, rendszeren tönkrement kereskedő és iparosokból, továbbá minden néven nevezendő állami hivatalokból fegyelmi uton elmozdított, vagy munkaképtelenség miatt nyugdíjazott, vagy csak elemi iskolát végzett egyénekből áll. Hát ilyen munkaerővel reméli a t. cikkirő ur azt, hogy a községek boldogulni fognak és ügyeik lelkiismeretesen fognak elvégeztetni? Az tény, hogy ez „olesó luxus és egyszerű paradé“ volna.

De inkább mondja azt, hogy az állam a eselédékről, napszámokról elnyomorodás, bal eset és megöregedés esetére szépen gondoskodott, minden hivatalnok helyzetén javít, csak rólunk feledkezett meg, csak mi vagyunk mostoha gyermekek, akik hivatalba vannak és lesznek az állam törvényeit végrehajtani és azoknak érvényt szerezni. Az állam emeli a kvalifikációt, nyolc osztályt, tanfolyamot kíván a segédjegyzőktől és mégis akad ember, aki pusztán ellenszemből, vagy nem tudjuk miből, el akarna törölni a földszinéről egy, most már tekintélyessé vált kart, de biztosítjuk a tisztelt cikkirő urat, hogy ez nem megy oly könnyen, ma már a képzettség oly fokán áll a segédjegyzői kar, hogy ily kirohanások nem igen ártanak neki és pláne, ha azok a kirohanások úgy a kulisszák mögül hangzanak csak.

Ezt tartottuk szükségesnek a tisztelt cikkirő ural mihez tartás végett közölni.

Nagy-Tószegen, 1902. évi április hó 14-én.

Halberr Antal,

kisoroszi segédjegyző.

Fudt Károly,

nagy-tószegi segédjegyző.

nyomorult piperkőz addig beszélt szerelemről, boldogságról és sok mindenféle ostobaságról, míg a tudatlan kis Molly egy szép napon el nem tűnt hazulról.

Azután nehéz napok jöttek. Egyedül állott. Hangja nem volt, de szép volt. Ez pedig elég volt ahhoz, hogy a szurtos kávéházban elkiabáljon néhány dalt.

Arra ment egy virágáros leány. A főhadnagy Gnidkovszky odahívta s megvette a virágját mind. Molly megfeledezett mindenről. El is akarta felelni, hogy komédia minden. Maga elé rakta a sok virágot. Olyan üdék, frissék, pedig ki tudja mikor vágták le. A kertész azonban behintette őket friss vízzel, nem látszik meg rajtuk, hogy hervadni kezdtek.

Molly is ilyen volt. A bukott leány nyomai nem látszottak meg rajta. Erőt érzett magában, hogy olyan legyen, mint amilyenek azok a többi nők, kiket nem sértenek meg a férfiak, kiknek nem mondanak olyan szemtelen dolgokat, mint neki.

A vendéglőben már kevesbedett a vendégek száma. A pezsgős palackok durrogtak. Gerhard főhadnagynak is jobb kedve kerekedett.

— A nagyságos asszony egészségére — mondotta a kapitány.

A poharak összecsendültek. Gerhard főhadnagy „édes kis feleségem“-nek szólította Mollyt, kinek arca ragyogott a boldogságtól.

A szomszédos asztalok egyikénél valami utazó-féle ember volt. Fesztelenül áttekintett a tisztelt asztalához. Néha, néha mosolygott is.

A kapitány dörmögve mondotta:

— Unverschämter Kerl, der dort . . .

Gnidkovszky főhadnagy felugrott és odament hozzá. Molly odanézett és fehér lett, mint a kréta.

— Hogyan meri a mi bajtársunk nejét így fikszirozni? . . .

Az utazó udvariasan felkelt és hadarni kezdett:

— Nevem Berliner Arthur, a bécsi Kärtner és Havlicsek cég megbízottja vagyok.

— Itt nem erről van szó, miért szemtelenkedik itten? . . .

— Ne tréfáljon, kérem főhadnagy ur . . .

A főhadnagy még ingerültebb lett és a kardjának markolatját szorongatta. Az utazó látta, hogy fele sem tréfa.

— De hiszen az a nő . . . ottan . . . nem feleség — hanem orfeumos hölgy.

Molly még sápadtabb lett. Gerhard főhadnagy ajkai reszkettek a felindulástól. A kapitány is felugrott és harsányan kiáltotta:

— Wasz?

Gnidkovszky főhadnagy volt az első, a ki tréfára vette a dolgot és hangos kacagásra fakadt. A kapitány sem tudott mást tenni, ő is nevetett.

— Ez ugyan sikerült tréfa, — mondogatták. — Aztán milyen ügyesen játszott szerepét a kicsike! . . .

Molly lesütötte a szemét, később azután felbátorodott és maga is kacagott.

Most látta csak, hogy a Hauptmann Schiffer és az Oberlieutenant Gnidkovszky éppen olyanok, mint a többi férfiak, akikkel találkozott.

Kerényi Miklós.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Koronaszálló mellett.

Április 19. Gyógyszerészek járásgyűlése d. e. 10 órakor a Rózsaszálló termében.

20. Iparkiallítási rend. bizotts. ülése d. e. 11 órakor az ipartestület helyiségében.

26. „A nagybecskereki Lloyd-társulat” közgyűlése. Május 12. Tavaszi közgyűlés.

A közigazgatási bizottság új elnöke. A m. kir. belügyminiszter a következő leirattal intézte Torontálvármegye alispánjához:

Tekintetes ur!

A folyó évi március 2-án kelt felterjesztése kapcsán értesítem tek. Uraságot, hogy Rónay Jenő volt főispánt a községi közigazgatási vizsgálatok I. vizsgáló bizottsági elnöki tiszte alól felmentem s egyuttal e tisztre gróf Bethlen Miklós főispánt nevezem ki.

Az előadói kar gróf Bethlent levélben üdvözölte.

Személyi hir. Dr. Dellimanics alispán ma délben hivatalos ügyekben Budapestre utazott.

Rendkívüli megyei közgyűlés. A kedden megkezdett rendkívüli közgyűlést ma délben rekesztette be dr. Dellimanics Lajos alispán.

Változások az egyházmegyében. A megyés püspök Tomaszitz Mátyas rétháti adminisztrátort ugyanily minőségben Weitzneriedra és Frank Károly zombolyai segédlelkészt Réthátra adminisztrátorra disponálta.

A városi tanácsülés. Ma délután fél négy órakor dr. Grandjean József polgármester elnöke alatt városi tanácsülés volt, a melyről lapunk holnapi számában hozunk tudósítást.

Varga Ferenc haldoklik. Torontálvármegye volt alispánja, ki érdekes levelei révén e lap olvasóinak is kedves ismerőse, mint részvétellel értesülünk, halálán van. A 83 éves öreg ur, mint olvasóink előtt ismeretes, Amerikában egy Leon nevű városban él mint ügyvéd, honan ismételtén felkereste érdekes és tanulságos leveleivel egyik legmeghittebb barátját, Menezzer Lipót megyei főpénztarost.

Hevesvármegye átírata. Hevesvármegye valamennyi törvényhatóságához köriratot intézett, melyben arra kéri őket, hogy csatlakozzanak azon határozathoz, melyben kimondotta, hogy kéri a magyar országgyűlést a következőkre:

1. A Rákóczyt, Thökölyt, Bercesnyit diffamáló 1867. V. t.-cikk és az 1715. XLIX. t.-cikkeknél törvény útján leendő törlését.

2. Kossuth Lajos érdemeinek, oly módon mint az. az 1876. III. t.-c. által Deák Ferenc érdemeinek törvénybe iktatása által történt, törvénybe iktatását és szobrának sürgős felállítását s végül

3. az 1848/49-iki honvédek érdemeinek és emlékének törvénybe iktatását eszközölni méltóztatassék.

Az átíratot tegnap tárgyalta a folytatolagos közgyűlésen s egyhangulag kimondották, hogy a törvényhatóság hasonló értelemben fölír a törvényhozáshoz.

A városi előfogatok. Ma tartotta Zachariás József tanácsnok a városi előfogatózásra vonatkozó árlejtést. A szóbeli árlejtés alkalmával a legkisebb ajánlatot 8380 koronát Krbuszin Száva tette, aki már 9 év óta előfogatos a városnak. A zárt ajánlatok közül legkisebb Vuin Misa ajánlata, ki 7000 koronáért elvállalja az összes előfogatózási szolgáltatásokat és a tűz eseténi vízhozást és tűzifecskendők vitelét. Megjegyzendő, hogy ezen ajánlat a tavalyinál, mely 7800 kor. volt 800 koronával kevesebb. Hogy ki lesz majd az előfogatos, a felett a képviselőtestület fog határozni.

Esküdtzéki tárgyalások. A nagybecskereki kir. törvényszék esküdtbírósa május havi ciklusában az alábbi napokon a következő ügyeket fogja tárgyalni: Május 5-én: Sztán Kuzman, szándékos emberölés büntette; május 7-én: Lukits István, gyilkossági kísérlete; május 9-én: Berbakov Gyóka, Berbakov Milán, Izsakov Szrétya, halált okozott súlyos testisértés büntette; május 12-én: Voda Jován, rablás büntette.

Öngyilkosság a kaszárnyában. A szegedi 46-os kaszárnyában tegnap Bence István közlegény agyonlőtte magát. Bence tegnapelőtt engedély nélkül kimaradt s valószínűleg a büntetés-től való félelmében követte el végzetes tettet.

Nagy sikkasztás Temesvárott. A temesvári rendőrséget nagy sikkasztás foglalkoztatja. Brudermann Adolf, a Kecskeméti Sándor látszerészeti és elektrotechnikai cég könyvelője ugyanis éveken keresztül havonként 300 és 750 korona közt váltakozó összegeket sikkasztott azokból a pénzekből, a melyeket a cég megbízásából a postatakarékpénztárnál be kellett volna fizetnie. Az így ellopott összeg körülbelül huszezer koronára rug; eddig 1900. szeptemberig visszamenőleg 11.176 korona elsikkasztása van megállapítva. Brudermannal és feleségével is apró üvegekben foszforsavat találtak. Bevallotta a sikkasztást s azt is, hogy feleségével együtt elhatározták, hogy bűnének fölfedezése után együtt mennek a halálba. Brudermann közismert alakja a városnak, a kereskedő-egyletben nagy szerepet vitt, igen ügyes ember volt, de költelező életmódja már régóta gyanus volt. A legutóbbi katonai kard-affaireben is sokat emlegették a nevét. Most egy véletlen folytán rájötték a lopásra. A sikkasztót átadták az ügyészségnek.

Tolvaj inas. Régóta veszi már észre Kelemen Péter cipész polgártársunk, hogy cipői fogynak, anélkül, hogy a kasszája ugyanily arányban szaporodnék. Megleste, hogy ugyan ki dézsmálja az ő cipőit és kisült, hogy inasa Zimmer Ferenc lopkodta el azokat páronkint és így igen olcsó áron juttatott jó cipőket inas-társainak. Kelemen hűtlen insát fejelentette a rendőrségnek, amely nyomozást indított s már eddig 11 pár cipőt kerített vissza.

Tűz a temesvári színházban. A temesvári színházban vasárnap este kis tűz zavarta meg az előadást, képzelhető nagy riadalmat okozva a zsufolt nézőtérben. Először adták a „Görbe nap” című bohózatot, melynek második felvonásában a zsinórpadláról lefüggő néhány lampion tüzet fogott és nagy lánggal égve lehullott a nyílt színpadra. A tüzet szerencsére gyorsan eloltották s így az ijedtségen kívül egyéb baj nem esett.

A szélmalom áldozata. Espersid József németnagyszentmiklósi lakos a múlt kedden a szárazmalom főszlopjának nagy bálványának a tetejét akarta megjavítani. A hosszú létrának, a melyen felmászott, nem kereste meg jól az alapját, így történt meg, hogy mire a forgóig ért, a létra alja kiesésvolt helyéből és a szerencsétlen ember hanyatt-homlok lezuhant, ugy esett a nagykerék egyik küllőjére, hogy koponyája azonnal megrepedt. A halállal vívódó, szorgalmas embert hazavitték és szerető hozzátartozóinak karjai között nemsokára meghalt. Temetése szerdán volt nagy részvét mellett.

A Béga vizállása.
A temesvári folyamtermérség jelentése szerint április 17-én a Béga vizállása a következő volt:
Temesvár 0+35 cm. áll.
Nagybecskerek 0+95 cm. áradó.
Titel 0+429 cm. áradó.

TAVIRATOK.

Országgyűlés.
A képviselőház ülése április 17-én.
- Tavirati tudósítás. -
Budapest, április 17.

A képviselőház Apponyi Albert gróf elnöke alatt tartott mai ülésén folytatták a vallás- és közoktatási tárca költségvetésének tárgyalását.
Artim Mihály az első felszólaló, aki a költségvetés ellen beszélt.

Ruzsiák János tót nemzetiségi szintén a költségvetés ellen szól és határozati javaslatot terjeszt be, hogy a Ház utasítsa a kormányt olyan intézkedésre, hogy a tótok anyanyelvükön képezhessék ki magukat az iskolákban. (Ellentmondások, nagy zaj.)

Bakó József, Madarász Imre, Kecskeméty Ferenc szintén a költségvetés ellen beszélnek.

Wlassics Gyula kultuszminiszter a Ház általános tetszése közben visszautasítja Ruzsiák indítványát s kijelenti, hogy nem fog tót gimnáziumot vagy más középiskolát fölláttani. (Zajos helyeslés.)
Ezután a vitát bezárták.

Horánszky betegsége.
Budapest, április 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Horánszky Nándor kereskedelemügyi miniszter az éjjeli nyugtalanul töltötte. A lobosodás terjedelme

változatlan. Hőmérséke 38, érverése 100. A beteg iránt általános részvét nyilvánul s ma Széll miniszterelnök és Apponyi házelnök meglátogatták.

A kézdívásárhelyi választás.
Budapest, április 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ráth Endre függetlenségét Kézdívásárhelyen Szentkeresztly báró szabadelvű ellenében képviselővé választották. A választás a függetlenségi pártban keltette a legnagyobb meglepetést, mert Ráth egy krajcár nélkül, csak éppen a zászló becsületéért lépett föl s még utólkötségre is Kossuthtól kért 20 forintot.

Meggyilkolta az apját.
Budapest, április 17. (A „Torontál” ered. távirata.) Szegedről táviratozzák, hogy Kácsik Ferenc hetven éves odavalló háztulajdonost, kitagadott fia József, meggyilkolta, mert haszonélvezetben bírt anyai örökségét elpazarolta. A gyilkos fiut elfogták.

A kolozsvári rablógyilkos pöre.
Budapest, április 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kolozsvárott ma kezdte el tárgyalni az esküdtzék Fridrich rablógyilkos pörét.

Az angol-bur béketárgyalások.
Budapest, április 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból táviratozzák, hogy az angol-bur béketárgyalások kudarcot vallottak, mert az angol kormány nem fogadta el a burok föltételeit.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1902. április 17.
A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		kilo	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki új	76	9.20	9.30	80	9.45	9.60
Pestvidéki új	76	9.15	9.25	80	9.40	9.50
Bánsági új	76	9.10	9.25	80	0.—	0.—
Bácskai új	76	9.15	9.35	80	0.—	0.—

Rozs	új	kilo	
		elsőrendű	70-72
		7.20	7.30
	másodrendű	7.10	7.20
Árpa	takarmány	6.10	6.20
	égetni való	5.75	6.—
	sörfőzésre való	6.40	6.—
Zab		7.15	7.25
Tengeri ó	bánsági	0.—	0.—
	másnemű	0.—	0.—

Határidő-üzlet.
Budapest, április 17. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Ugy a kereslet, mint a kínálat ma nagyon lanya volt, miért is az árak 5 fillérrel hanyatlottak. Ügyleteket kötöttek: buzával 60.000 mm., rozsszal 1000 mm., zabbal 3000 mm. erejéig. Déli záratkor a jegyzések a következők voltak:
Buza 1902. áprilisra . . . . . 9.03—9.04
„ 1902. októberre . . . . . 7.27—7.93
Rozs 1902. áprilisra . . . . . 7.92—7.28
Tengeri 1902. májusra . . . . . 5.01—5.02
Zab 1902. áprilisra . . . . . 7.07—7.09

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.
Érvényes 1901. október 1-től.
Érkezik:
A nagybecskereki pályaudvarra:
Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Pancsováról: délelőtt 7 óra 55 p.; délután 5 óra 55 p.
Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Verseczről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
Alibunárról: este 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 55 p.; délután 4 óra 35 p.; éjjel 10 óra 33 p.
Indul:
A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolyára: reggel 8 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Verseczre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Karlova—Nagykikindára: reggel 5 óra 58 p.

507. szám 1902.

331-2.1

Torontálmegye Vizesda községétől.

Árlejtési hirdetmény.

Vizesda község alólírott előjárása ezennel közhírré teszi, hogy a községi képviselőtestületnek folyó évi 31. kg. számú határozata alapján az újonnan építendő község ház munkálatokat árlejtés útján kiadja, az árlejtés határnapjául 1902. évi április hó 27-ik napjának d. e. 9 óráját tűzi ki, melyre vállalkozni szándékozók ezennel meghívattak.

Az árlejtés alkalmával a 10066 kor. 43 fill. kikiáltási árnak megfelelő 5% bánatpénzül leteendő. Zárt ajánlatok is beadhatók az árlejtés megkezdéseig.

Az építési terv és költségvetés naponta Vizesda község házában betekinthező.

Kelt Vizesdán, 1902. évi április hó 14-én.

Zappe Péter,
h. körjegyző.

Heger János,
bíró.

2471. tkvi sz. 1902.

330-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete végrehajthatónak Lapadát Péra és Lapadát Stéva kumáni lakos végrehajtást szenvedők elleni 134 kor. 19 fillér iránti végrehajtási ügyében, ugy nemkülönbén a Bischitz Salamon és fia cég 1520 kor., Lapadát Péra 57 kor. 98 fill., a kir. kincstár 12 kor. 42 fill., Pein férj. Lapadát Latinka 223 kor. 20 fill., néh. Nikolics György hagyatéki tömege 95 kor. 26 fill. és Nikolics Mihály 32 kor. 60 fill. és járulékaiból álló követeléseik behajtása végett is a dr. Eibeschtz Miksa ügyvéd nagybecskereki lakos által beadott utóajánlat folytán a területén levő Kumán község határában fekvő következő ingatlanok, u. m.:

1. a kumáni 114. sz. tjkvben A I. 2-5. sorsz. 1698., 2421., 3185. és 3303. hrsz. alatt foglalt 4 hold szántó 1552 kor. 10 fill. utóajánlati árban, (a kikiáltási ára 2000 korona volt);
2. a kumáni 114. sz. tjkvben A + 1. sorsz. 4318. hrsz. alatt foglalt 1000

□-öl szőlő, 232 kor. 10 fill. utóajánlati árban, (kikiáltási ára 210 kor. volt) 1902. évi május hó 21-ik napjának délelőtti 9 órájkor Kumán község házában árverés alá fognak bocsájtani és az utóajánlati áron alul nem fognak eladatni.

3. Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban letenni. A bánatpénzül letett értékpapírokat tartozik a vevő az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap alatt az ingatlan becsárának 10%-át tevő készpénzzel kicserélni, minek elmulasztása a 10-ik pont jogkövetkezményét vonja maga után. A bánatpénz lefizetésének kötelezettsége alól azonban a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete, ha az árverezők sorába akar lépni, (az 1887: XXVI. t.-c., illetőleg az osztrák-magyar bank jelzáloghitelosztálya alapszabályainak ezen törvényben becikkelyezett 11. §. f) pontja értelmében) fölmentetik.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró telekkönyvi irattárában és Kumán község előjáróságánál megtekinthető.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság Török-Becsén, 1902. évi április hó 8-án.

Szabó,
kir. aljárásbíró.

ישל פסח

A husvéti ünnepek alkalmából a legfinomabb *husvéti cukor, kávé, frank-kávé, csokoláde, mazsalszt*, valamint

husvéti borok, törköly, slivovitsa és a legfinomabb *husvéti borecet* (hechsler levéllel ellátva) nálam a legolesőbb árban kapható.

Pontos kiszolgálás!

Tisztelettel

Treitler Gusztáv,
fűszerkereskedő Nagybecskerek.
(a Klein-kávéház átellenében).
(308-2.2)

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ

96. sz. helyközi telefon.

NAGYBECSKEREK.

96. sz. helyközi telefon.

Cémet-, mozaik- és színezett műkölapok gyártása padlók és falak burkolására.

Cémet betonsövek.

Marha- és loitatóvályuk, kagylók istállóba és legelőkre.

Lépesők és esatornakagylók.

Beton-, terazzo és aszfalt-munkák vállalata helyben és vidéken.

••••• Sirbekerítések készítése •••••

Nagy raktár építési anyagokból és pedig: elsőrendű fehérmész, beocsini román- és portlandcément, gipsz, kátrány, karbolineum és tinktoral.

Meszet és cémentet

waggon vételenél bármely állomásra eredeti gyári áron szállítok. Stukatur-nádszövet. — — — — — Elszigetelő lemez és elszigetelő anyag.

Kőfedőpép és aszfaltfedőpép

Lenolajkence, továbbá száraz- és olajfesték minden árnyalatban.

24 féle kiváló minőségű homlokzatszín.

Saját gyártmányu gipszöntvények (szobrászmunkák.)

Kelheimi lapok. — — — — — Szoba és fali diszek.

(320-20.2)

8566/II. szám.

A m. kir. államvasutak.
Bpest jobbpárti üzletvezetőség.**Pályázati hirdetmény.**

Hatvan állomáson létesítendő 2 darab emeletes altszti és 1 darab emeletes munkáslakóház építési munkáinak biztosítására ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkákra vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltételek az ajánlati költségvetés, nemkülönbén az építési szerződés tervezete az alulírott üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályának hivatalos helyiségeiben (Külső-Kerepesi-ut, szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával) naponként 1 és 2 óra között megszereshetők és ez alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőleg bélyegzett ajánlatok legkésőbb *folyó évi május hó 1-én déli 12 óráig* a jobbpárti üzletvezetőség titkárságánál nyújtandók be következő felirattal:

„Ajánlat a hatvani lakóház telep építése tárgyában.“ Bánatpénz fejében, legkésőbb folyó évi április hó 30-án, déli 12 óráig, 4000 azaz négy ezer korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban gyűjtő pénztárunknál lefizetendő.

Az értékpapírok a budapesti tőzsde legutóbbi, de 14 napnál nem régebbi árfolyama szerint és a névértékét meg nem haladó értékben fogadhatók el. Takarékpénztári betétkönyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjaztatik.)

Nyomdásztanulónak

jó házból való fiu felvetetik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában. 237-x.71

8945. szám.

A m. kir. államvasutak.
Bpest jobbpárti üzletvezetőség.**Pályázati hirdetmény.**

A magy. kir. államvasutak Budapest-Ferencváros állomásán levő pályavendéglő bérletére kötött szerződés 1902. évi augusztus 31-én lejárván, ezen üzletnek 1902. évi szeptember 1-től számított három évi időtartamra, azaz 1905. évi augusztus 31-ig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Az 1 koronás bélyeggel és következő felirattal „Ajánlat a m. kir. államvasutak Budapest-Ferencváros állomásán levő vendéglő üzletnek bérbevitelére a 8945. számhoz“ ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönbén a kellő okmányokkal (erkölcsi bizonyítvány, vendéglői iparendély stb.) felszerelt ajánlatok 1902. évi május hó 3-ának déli 12 óráig a m. kir. államvasutak jobbpárti üzletvezetősége titkári hivatalához (Budapest Külső-Kerepesi-ut 8. házszám) posta útján térti vevény mellett nyújtandók be. Bánatpénz fejében 200, azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas papírokban nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1902. évi május 2-ik napjának déli 12 óráig leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett tízenegy napnál nem régebbi árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak számíttatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek alólírott üzletvezetőség forgalmi osztályában (Budapest Külső-Kerepesi-ut 8. házszám) I. emelet 33. sz. ajtó) vagy a budapesti jobbpárti (keleti pályaudvar), győri és szabadkai forgalmi főnökségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miert is feltételeztetik, hogy pályázók a feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A magyar kir. államvasutak fentartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon válasszathassanak.

Tájékoztatásul még megjegyezzük, hogy a vendéglős lakásul szolgáló két szoba, konyha és mellékhelyiségeket, valamint az I/II. oszt. éttermet bérli saját költségén tartozik fűteni és világítani, a III-ad oszt. ét- és váróterem fűtése és világítása pedig fele részben a vasut intézet, fele részben pedig bérli által fog eszközöltetni.

Budapest, 1902. március hó 26-án.

Az üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjaztatik.)

Torontali h. é. vasutak és Temesvár-Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes: 1901. évi október hó 1-től.

Oda.				Nagy-Becskerek—Zsombolya.				Vissza.				Oda.				Nagy-Becskerek—Pancsova.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	7001. 7013. 7011.		Sz.-v.	V.-v.	7002. 7012.		Sz.-v.	V.-v.	7106. 7112. 7102.		Sz.-v.	V.-v.	7101. 7114.		Sz.-v.	V.-v.	7101. 7114.					
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály							
				ind. Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	érk.	740						ind. Budapest-nyug.-pályaudv.(123.)	érk.	740									
				" Szeged (123.)	"	359						" Szeged (123.)	"	359									
				ind. Nagy-Kikinda (122.)	érk.	349						ind. Nagy-Kikinda (122.)	érk.	349									
				ind. Nagy-Becskerek (2.)	érk.	925	723					ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.	755	565								
				érk. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	ind.	920	718					érk. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	ind.	750	560								
				ind. N.-Becskerek-Bpart (2. 7.)	érk.	919	716					ind. N.-Becskerek-Bp. (1. 7.)	érk.	748	540								
				Y Nagy-Becskerek-Gytelep	A	910	705					Y Nagy-Becskerek-Gyártelap	A	739	529								
				érk. Sándorudvar (2.)	ind.	901	655					érk. Sándorudvar (1.)	ind.	730	518								
				ind. Pancsova (2.)	érk.	1213	920					ind. Zsombolya (1.)	érk.	—	944								
				ind. Sándorudvar (2.)	érk.	900	652					ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	—	—								
				Lázárföld	↑	848	639				ind. Versecz (3.)	érk.	—	—									
				*Pusztá-Kenderes	↑	839	628				ind. Szécsány	érk.	—	—									
				*Lajosmajor	↑	831	620				ind. Sándorudvar (1.)	érk.	729	514									
				↓ Szécsény	↓	819	607				Écska-Zsigmondfalva	↑	718	500									
				érk. Szécsány (3. 4.)	ind.	805	551				Tomasovác	↑	663	428									
				érk. Versecz (3.)	ind.	505	230				↓ Torontál-Ozora	↓	685	401									
				" Számos (4.)	"	—	440				érk. Antalfalva (5.)	ind.	614	332									
				" Antalfalva (5.) (Számoson át)	"	—	850				ind. Számos (5.)	érk.	—	422									
				" Alibunár (4.)	"	—	810				" Alibunár (4.)	"	—	—									
				érk. Pancsova (2.) (Számoson, Antalfalván át)	ind.	—	200				" Szécsány (4.)	"	—	520									
				ind. Versecz (3.)	érk.	1017	932				ind. Temesvár-Józsefváros (6.) (Szécsányon át)	ind.	—	—									
				ind. Alibunár (4.)	érk.	1017	932				ind. Antalfalva (5.)	érk.	613	329									
				ind. Szécsány (3. 4.)	érk.	777	540				↓ Torontál-Vásárhely	↓	603	317									
				érk. Módos (6.)	ind.	738	519				↓ Czrepája	↓	543	251									
				érk. Temesvár-Józsefváros (6.)	ind.	521	235				↓ Ferenczhalom	↓	517	232									
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	905	905				↓ Torontál-Almás	↓	516	217									
				ind. Módos (6.)	érk.	733	510				érk. Pancsova	ind.	503	290									
				Fény	↑	722	458																
				Pardány	↑	710	445																
				Jánosföld	↑	655	427																
				Ó-Telek	↑	644	415																
				Óregfalva	↑	636	406																
				Torontál-Ujvár	↑	624	354																
				Csene	↑	611	340																
				*Kurjácska.	↑	556	323																
				Kécsa	↑	549	315																
				↓ Klári	↓	530	306																
				érk. Uj-Zsombolya (7.)	ind.	526	250																
				ind. Uj-Zsombolya (7.)	érk.	524	243																
				érk. Zsombolya (7.)	ind.	518	241																
				érk. Szeged (123.)	ind.	117	114																
				ind. Budapest-ny.-pályaudvar (123.)	"	71	830																
				érk. Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.	153	153																

Oda.				Szécsány—Alibunár.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	7302. 7312.		Sz.-v.	V.-v.	7311.		Sz.-v.	V.-v.	7201. 7211.	
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
				ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.	723					
				" Zsombolya (1.)	"	944					
				ind. Temesvár-Józsefváros (6.)	érk.	903					
				ind. Versecz (3.)	érk.	932					
				ind. Szécsány (1. 3.)	érk.	530					
				↓ Csott (3.)	↓	521					
				Csott	↑	520					
				*Bóka megállóhely	↑	512					
				Jarkovác	↑	456					
				érk. Számos (5.)	ind.	440					
				ind. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	érk.	—					
				" Antalfalva (5.)	"	—					
				ind. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át)	érk.	—					
				érk. N.-Becskerek (2.) (Antalfalván át)	ind.	—					
				" Antalfalva (5.)	"	—					
				érk. Pancsova (2.) (Antalfalván át)	ind.	—					
				ind. Számos (5.)	érk.	426					
				↓ Dobricza	↓	412					
				Ferdinándfalva	↑	401					
				Háncsa	↑	346					
				Kevi-Szöllős	↑	333					
				Uj-Alibunár	↑	317					
				érk. Alibunár	ind.	310					
				érk. Versecz (128.)	ind.	—					
				érk. Temes-Kubin (128.)	ind.	—					

Keskenyvágányú vonal.

Oda.				Nagy-Becskerek-Bégapart—Zsombolya.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	7611. 7613.		Sz.-v.	V.-v.	7612. 7614.		Sz.-v.	V.-v.	7611. 7613.	
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
				ind. N.-Becskerek-Bpart (1. 2.)	érk.	823	655				
				Német-utca	↑	818	650				
				Ferencz-József-tér	↑	812	644				
				Korona-szálloda	↑	807	639				
				Temesvári-utca	↑	801	633				
				Nagy-Becskerek-Vámház	↑	755	627				
				*Klekk megállóhely	↑	737	608				
				Klekk	↑	733	604				
				Katalinfalva	↑	715	546				
				*Katalinfalva megállóhely	↑	702	538				
				Béga-Szent-György	↑	653	524				
				Itvarnok-Rogendorf	↑	636	506				
				Császtelek	↑	620	449				
				*Pálmajor	↑	559	428				
				*Jánosmajor	↑	550	419				
				Magyar-Czernya	↑	534	408				
				*Karolinamajor	↑	521	360				
				*Leonamajor	↑	514	343				
				Német-Czernya	↑	457	326				
				*Juliamajor	↑	449	318				
				érk. Uj-Zsombolya (1.)	ind.	432	301				
				ind. Uj-Zsombolya (1.)	érk.	431	258				
				érk. Zsombolya (1.)	ind.	423	250				
				érk. Szeged (123.)	ind.	147	114				
				ind. Budapest ny. pályaudvar (123.)	"	700	1005				
				érk. Temesvár-Józsefváros (123.)	ind.	153	153				

Oda.				Szécsány—Versecz.				Vissza.			
Sz.-v.	V.-v.	7202. 7212.		Sz.-v.	V.-v.	7201. 7211.		Sz.-v.	V.-v.	7201. 7211.	
I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály			
				ind. Nagy-Becskerek (1.)	érk.	925	723				
				" Számos (4.)	"	854	—				
				" Antalfalva (5.)	"	—	—				
				" Pancsova (2.) (Antalfalván Számoson át)	"	—	—				
				" Alibunár (4.)	"	1017	—				
				" Temesvár-Józsefváros (6.)	"	—	—				
				" Zsombolya (1.)	"	—	—				
				ind. Szécsány (1. 4.)	érk.	730	520				
				érk. Csott	ind.	722	511				

